

Numer zawiera kupony ulgowe do wszystkich kin,

„NOWOŚCI FILMOWE“

Niezależny dwutygodniowy ilustrowany przegląd aktualji filmowych.

Tegoroczny sezon pod znakiem Foxa.

Gdy dolega deszcz i błoto

Fox

Kiedy słońca świeci złoto

Fox

Gdy świat grzmi odgłosem burzy

Fox

Gdy zadymka śniegiem kurzy

Fox

Gdy lód z dachów zwisa wdół

Fox

Kiedy pot nam kapie z czoł

Fox

Kiedy mróz przenika nas do kości

Fox

ZAWSZE ŹRÓDŁEM JEST RADOŚCI

Filmy Foxa powodują zawsze pełne widownie i pełne kasy.

BETTY COMPSON

ukaze się w nadchodzącym sezonie 1925/26
w trzech nowych wspaniałych filmach:

„OGRÓD CHWASTÓW”

Pierwszy film w kostjumach kąpielowych re-
żyserji James'a Cruze.

„Kobietka“ i „Zamknięte drzwi“.

Niezapomniana bohaterka filmów:

„Wielki turniej miłości”

„Złodziej i panna”

„Kobieta o czterech twarzach”

„Kto zabił?”

„Cudotwórca.”

„Przekleństwo pocałunku.”

„NOWOŚCI FILMOWE“

NIEZALEŻNY ILUSTROWANY DWUTYGODNIOWY PRZEGLĄD AKTUALJI FILMOWYCH.

W A R S Z A W A,

Sienna 32 m. 6. Telef. 117-66 i 51-16.

Redakcja i Administracja czynna od 10 do 4 pp.

Redaktor Naczelny:

JAN BAUMRITTER

Sekretarz Redakcji:

ZDZISŁAW WÓJTOWICZ.

Ceny ogłoszeń:

1 str.	zł. 300
1/2 "	175
1/4 "	100

Prenumerata:

Rocznie	zł. 12.00
Półrocznie	6.00
Kwartalnie	3.00

Cecil B. De Mille.

Rozwój filmu.

Czy kinematografia znajduje się w stadium stałej ewolucji?

Pytanie to wielokrotnie w ciągu roku obija się o moje uszy. Odpowiedź pozostaje zawsze ta sama: Tak!

Z kinematografia dzieje się zupełnie to samo, co się dzieło i dzieje ze sztuką malarską. Postęp jest wieczny. Celem sztuki filmowej jest przy pomocy nowych środków technicznych, stosując nowe metody, ducha ludzkiego twórczo wyrazić.

Cieszymy więc się, że dzięki zaletom filmu kinematografia jest zawsze rzecznikiem kultury, najskuteczniejszym środkiem wychowania mas i zbliżenia ludów.

Jeśli artysta filmowy osiągnie coś wielkiego, nie omieszkuję stwierdzić, że jego nowa praca uprzednie rezultaty w cień chowa. Ja z całym spokojem muszę przyznać, że każdy nowy film, który ja kręcę, nie jest tak „wielki”, jak poprzedni. Mimo to gdzieś tam, gdzieś tam uważam obserwatora nie ujdzie postęp w każdym nowym dziele; może on być różnolity. Reżyser który kocha swoją sztukę, raduje się z nowych rezultatów, które osiągnął, zanim film pójdzie w świat. Gdy mi tuż wolno wspomnieć o moich własnych filmach, to muszę powiedzieć, że w każdym z moich obrazów wysuwa się wyraźnie na czoło jeden zasadniczy problem, a przez niego pewien motyw, wokół którego rozsnute są twórcze i techniczne usiłowania, a przez nie uwidoczniła się postęp.

Możemy z dumą stwierdzić, którzy twórczo pracujemy w filmie, że na drodze rozwoju kinematografii nie stoją żadne granice.

Może znajdzie się jakiś artykuł przemysłowy, który będzie tak powszechny, a dla którego dalszy rozwój jakości będzie wykluczony. Dla kinematografii ten wypadek jest wykluczony. Mimo tego, że tak wiele już doko-

nano, jeszcze jednak nieskończenie dużo jest do zrobienia.

I właśnie dlatego o pewnym ograniczeniu rozwoju filmu absolutnie nie może być mowy, ale przeciwnie na-

Cecil B. de Mille, znakomity reżyser wytwórni „Paramount”, który zdobył wszechświatową sławę na polu filmu dzięki genialnej realizacji „Dziesięciorga przykazań” i innych wspaniałych obrazów, które podbiły wszystkie ekrany świata. Imię Cecil B. de Mille’a jest związane z najwspanialszym rozwojem sztuki filmowej ostatnich czasów.

leży skonstatować, że przed kinematografią jeszcze leżą nieograniczone możliwości rozwoju.

I za dwa tysiące lat będzie zupełnie to samo, co dzisiaj, gdyż w sferze „sztuki” nie jest nic innego do pomyślenia.

FOX FILM TOWARZYSTWO
Warszawa

K. MROSKI.

JESZCZE O EROTYZMIE W KINIE

W dalszym ciągu zamieszczamy artykuł polemiczny, dotyczący ujawnienia przeżyć miłosnych na ekranie. Na tym artykule zamykamy polemikę między p. Mroskim i Glatsternem. Przez to jednak nie chcemy zamknąć dyskusji na ten ciekawy temat i chętnie zamieszczamy będziemy w przyszłych numerach „Nowości Filmowych” wyneurzenia naszych Czytelników i Sympatyków.

Redakcja.

Im więcej ludzi się wypowie na ten sam temat — tem naogół kwestja staje się jaśniejsza i zrozumialsza. Nawet wtedy, jeśli uczestnicy dyskusji ujmują jedno i to samo zagadnienie z różnych punktów widzenia. W wypadku ostatnim dyskutujący nie dojdą do porozumienia, ale ktoś trzeci ma możliwość przyrzeczenia się zagadnieniu wielostronnie. Tak się właśnie dzieje z granicami erotyzmu na ekranie („Nowości Filmowe” Nr. 9, 10, 11, 13).

Jesliby p. Glatstern zechciał mój artykuł przeczytać uważnie, nie wystąpiłby z wartko płynąca mowa i rozdarciem szataw na znak oburzenia i w obronie artystyzmu. Odrazu zatem zostałem w opinii p. Glatsterna obskuran tem, nieukiem, tkwiącym umysłowo jeszcze w pseudoklasyzmie, człowiekiem, czującym liche pornoerograficzne romansida. Pouczył mnie p. Glatstern przy okazji, jak to jest z miłością u Hamsuna, Zoli Maupassanta, Przybyszewskiego, Berenta.

! Cóż więcej?

Nie będziemy ważyli naszego balastu czytania i sprawdał, czy rzeczywiście nie wiem nic o Żeromskim, w którym rzekomo „najpiękniejsze karty twórczości są właśnie te, na których artysta otwiera perypetie (!) i czynny ludzi kochających”. Temu dajmy pokół. Zostaliśmy tylko przy kinie.

Rozważmy tylko z tego punktu widzenia kolejno o co i jak gniewa się p. Glatstern.

1) „stawianie granic... w dziedzinie twórczości artystycznej jest sprzeczne z zasadami swobody twórczej wogóle, z możliwościami i odchyleniami życiowemi w szczególności”.

2) „widzialność (erotyzm) w kinie nie zamyka się pacafilmem nudnym, szablonowym, lecz otwiera pole artystom dla namietnych rozkołysań duszy ludzkiej (!). Postawienie granicy w formie pocafilmu dla gorączkowych, bardzo życiowych gestów będzie tylko uszczupleniem możliwości aktorskiej i wprowadzeniem fałszu na teren kinowej widzialności.”

3) „ograniczenie gestów i mimiki w miłości... dąży do uszczuplenia środków interrelacji i skali miłniczej artystów”.

4) „kwestja przejawów wtórnych nie jest zależna od fabuły. Nie można zadać, by miłość w każdym obrazie filmowym była unastyczniona pośrednio fi wtórnie. Wiekiedy scenv miłosne rozerywała się na płaszczyźnie bezpośredniości i konkretnie cielesnej wyczuwalności”.

To, zdaje się, wszystko.

Przedewszystkiem należy zwrócić uwagę p. Glatsterna na różnice w naszych punktach widzenia. Ja stawiam skromnie na widowni kinowej i przywołam się filmom, jako twórcom snealnej nowej sztuki. Postawiłem sobie iako cel wiaśniecie psychologicznej reakcji widza wobec rozrywających się przed nim scen erotycznych.

Pan Glatstern siadł na podsuftowym wzniosłym gzym-sie swego artystycznego spoglądania na bieg spraw ludzkich. Zaś p. Krzepkowski siadł jedną połówką, że się tak wyrażę, obok mnie, a druga spościł na gzymisie obok p. Glatsterna, dzieląc filmy na artystyczne i rozrywkowe. Narazie nie myślę wszczynać dyskusji na temat tego podziału filmów. To właśnie zajęcie przez nas wobec erotyzmu na ekranie tak różnych miejsc jest głównym powodem nieporozumienia.

Czem jest sztuka wogóle, a kinowa w szczególności — można mówić wiele i to bardzo różnych rzeczy. Nie należy jednak powtarzać przebrzmiałych komunałów ani traktować artzvm kinowy według literackich norm artystycznych. Ośmielam się twierdzić, że takie normy istnieją we wszystkich dziedzinach twórczości. W literaturze zawiera je t. zw. stylistyka. W młodej, ciagle płynnej ciagle jeszcze poszukiwającej swego lożyska sztuce kinowej — obserwacja widza może dać wspaniałe wskazówki. Czy pan, panie Glatstern, jednakowo patrzy na malarsko piękny obraz, jak i na serię t. zw. artystycznych fotografii parvskich, przedstawiających „scenv o silnej intensywności erotycznej”, jak to pan powiada? I czy również jednakowo pan reaguje na dobrą komedie, w której autor artysta przesunął pewne idee, jak i na zwykłą revuetkę, w której ma pan możność smakowania obficie podawana nagosć? Mam nadzieję, że nie. Zapewne zmuszają pana do tego te normy artzvmu, w jakich powinno powstawać czy to malarstwo, czy sztuka dramatyczna, o ile chcą należeć do dziedziny rzeczywistej sztuki. Czy pan nie zechce się zgodzić ze mna, że „scenv o silnej intensywności erotycznej” dzieki temu, że na nie człowiek reaguje natłafwie wkładając prztem w reakcję całego siebie — działają ujemnie na odbiór innych wrażeń?

Może teraz będzie nam łatwiej porozumieć się i zgodzić, że kino, jako specyficzne odzwierciedlenie życia powinno mieć pewne granice identycznie iak malowidło, o ile nie chce zostać fotografia parvskia.

Dla mnie to będzie artystyczne, co w widzu wywołuje uczucie estetyczne. Pan daruje, ale podniecenie erotyczne nie jest uczuciem estetycznym. Dlatego reakcja widza jest dla mnie wskaźnikiem miarodajnym. Godzi się z tem, że „pocięło miłości było w każdym wieku historycznym inaczej pojmwane” (Arcydioskonały przykład daje Buster Keaton w „Trzech wiekach” np.). że człowiek wogóle zachowuje się różnie wobec tych samych zjawisk w różnych epokach. Miałem na myśli tylko naszą. Nie brałem pod uwagę tego, że nasze filmy przetrwają do dni, kiedy świat w natężeniu na miłość i nagosć zdobędzie się na grecka, antyczna czystosć. Kiedy to w „naciej jurnej dziewczusze” notrafilny podziwiał harmonie kształtów, a nie fakt obnażenia.

Borac pod uwagę wszystko inne, powiedziałem i trwam przy tem, że „widzialność erotyzmu w kinie winna się zamknąć pocafilmem”. Tu muszę zaznaczyć, że nie rozumiem iako to p. Glatstern wyobraża sobie widzialność owe, namietne rozkołysania duszy ludzkiej”. Godzi się właśnie na abstrakcje i symbolizmy w „Krzenowskiego (nie na film rysunkowy Irzykowskiem), których p. Glatstern nie może sobie wyobrazić mimo, że nono częściej chodzi do kina, niż ja. „Namietne rozkołysanie” — w naszej niech będzie, ale kinowo może być tylko klen-skim namisem albo właśnie zbiorem gorączkowych, nieestetycznych ruchów, mających na celu wcale nie kołysanie duszy. Widz będzie wtedy również „namietnie rozkołysany” i skutek, nowy bak za trzy kwartaly”.

jak powiada Boy. Takie „namiętne rozkołysania duszy” ogromnie dodatnio działa na przysrost ludności, ale na kulturę, a w niej i na poczucie artystyczne ogółu nie wpływają. P. G. zauważa tu jeszcze, że zatrzymanie się na pocałunku w widzialności erotyzmu — stwarza fałsz życiowy. Czyżby dyskretnie tak bardzo kolidowała z życiową prawdą? Czyż niezbędni są świadkowie i rozgłos przy wykonywaniu takich czy innych funkcji fizjologicznych? (Moja uwaga o umiowaniu przejawów erotycznych w literaturze brzmi zupełnie inaczej niż to pan przedstawił w swoim artykule).

Przejdźmy ad 3-o: uszczuplenia gestów i mimik! miłosnej. Prawdziwy artysta, jak to słusznie zauważa p. G., winien wyczuć co mu wolno wobec widza, a czego nie wolno. Naturalnie, i prawdziwy artysta wyczuje. Przekonany jestem, że współczesny artysta wobec współczesnego widza nie posunie się dalej poza — co określiłem. Omylił się pan przy czytaniu mego artykułu i niesłusznie mi zarzuca, że mówiąc o beładnych gestach, nie wywołujących odpowiedniego wrażenia, myślałem o artyście kiepskim, nie panującym nad swymi ruchami. Nie myślałem o żadnej mniejszej lub większej wielkości aktorskiej, a poproszę o gestach, towarzyszących przeżyciom miłosnym. Ich jakość rzeczywista odbija się w zwierciadle sztuki. Aktor je odwarza. Zwróciłem zatem uwagę tylko na to, że gestykulacja miłosna oglądana przez kogoś trzeciego nie jest źródłem wrażeń estetycznych. To wszystko. Ten swój pogląd na gestykulację miłosną podtrzymuję nadal. Dodam tylko dlaczego, by znów nie stać się niezrozumiałym: nieestetyczność ruchów miłosnych widzę w ich beładności, nieharmonijności, jaka najsilniej występuje właśnie przy

przeżyciach miłosnych. Ruchy, towarzyszące innym uczuciom, mają charakter znacznie więcej harmonijny, bardziej są opanowane, bezpośrednie, widocznie celowe. Zaznaczyłem również jeszcze jeden wgląd bardzo doniosły: jak publiczność traktuje miłość. Byłoby pożądanem, by p. G. zechciał trochę pomyśleć o psychice publiczności, będącej w stosunku do widzialnych objawów miłosnych właśnie taką, jak to przedstawiłem w swym pierwszym artykule.

Przejdźmy wreszcie do 4-go zarzutu, tyżącego się przejawów wtórnych. Nie twierdziłem wcale i nie twierdzę, żeby w filmach były uwzględniane tylko przejawy wtórne miłości, o co mnie p. G. posądza. Nie upieram się również, czy nazwać to kwestią czy uwagą. Zrobiłem „uwagę”, że dla filmu lepiej, jeśli punkt ciężkości „perwpetji” miłosnych przeniesie na objawy wtórne. (film z Sessue Hayakawa). Nie upieram się jednak, by z filmów przepędzić kategorycznie wszelkie „obmacanki”, mówiąc trywialnie (za to życiowo prawdziwie, bo na „plaszczyźnie... konkretnej cielesnej wyczuwalności”).

Wreszcie, choć mniemam, że p. Krzepkowski potrafi sam wyjaśnić p. Glatsternowi sprawę symbolów i abstrakcji, muszę jeszcze zwrócić uwagę na jedno. Pan G. pisze: „Zamiast prawdy uczuciowej i głębi psychologicznej, zamiast dynamicznego napięcia zmysłów i wszelkich niuansów zobaczymy jakś jałowy, martwy symbol który ani grać ani znieść nie będzie. Jak wogóle p. Krzepkowski rozumie owe abstrakcje miłości? Czy w sensie romantycznego zespolenia dusz zakochanych w nadobrocznych krańcach, czy też w postaci wizji raijskich rozkoszy — pozostaje tajemnicą autora. Przesuniecie uczuć miłosnych na płaszczyznę innej wyobraźności

POLA NEGRI.

Życie i marzenie w kinematografie.

W tych dniach opuściła prasę książka Poli Negri w języku francuskim pod powyższym tytułem. Jesteśmy upoważnieni przez Autorkę do jej tłumaczenia na język polski, które dokonywuje p. Mieczysław Krzepkowski. Jesteśmy szczęśliwi, że tę cenną opinię o kinematografii naszej sławnej rodaczki mamy prawo opublikować.

Redakcja.

ROZDZIAŁ I. GŁOS EKRANU.

Człowiek przedhistoryczny miał do rozporządzenia tylko trzy dźwięki: krzyk głodu, wycie strachu i zew miłości. Jego cały zasób mowy zrodził się z tych trzech objawów słabości. Po wydaniu ich w głębi lasów on je kombinował, zmieniał i znajdował wspaniałe rytmy, by je wyrażać. We wszystkich sztukach teatralnych odnajdujemy to stare podłoże: bólu, trwogi i pragnienia. Teatr dał nam arcydzieła ludzkiego ducha, ukazał nasze dzwiciwa i nasze śmieśzostki, wyraził miłość przez żnie, przyniósł uciechy rozkoszne i zmusił do wylewu słodkiej łez. Dostarczał nam wszystkich wrażeń, prócz spokojnej radości milczenia.

Najbardziej czule wiersze nie mogą być porównane z serdeczną ciszą księżycowego światła.

Wielkie podziwy i wielkie miłości są nieme.

Milczenie, wzniesione do godności bóstwa przez Greków, zostało przez Rzymian uczczone w postaci bo-

gini. Dla okazania swej wszechmocy nosiła ona maczugę Herkulesa.

Jej posąg był ustawiony w świątyni Rozkoszy.

możliwe jest tylko w sensie konkretyzacji, nie symbolicznej, lecz uczuciowej, polegającej na przetransponowaniu miłości w inny, nieabstrakcyjny, lecz rzeczowy świat.

Poniosło pana, p. Glatstern. Jest to tylko takte literackie zachłystanie się własnymi słowami. Zapomina się wtedy o czym się mówi. Muszę panu przypomnieć: o ruchowo - widzialnym odtworzeniu życia. Co wobec tego oznacza to nagromadzenie skracających się czczych słów? Ta prawda uczuciowa? głębia psychologiczna? owe nuanse? Co innego konkretyzacja (ale nie uczuciowa: sfera uczuć staje się przecież widzialna tylko poprzez ruchy, których jest przyczyną). To tak mówiąc słowami zwykłymi — jeśli ma być scena miłosna — to musi być kółko, parka — i wtedy dopiero widz ujrzysz scenę wybitnie ruchową, a zatem kinową.

Na jednakowym poziomie z wyżej przytoczonym ustępem rozumienia kinowości przez p. G. stoja przykłady. Pan G. widzi w kinie sztukę dramatyczną bez słów, a tymczasem kino nie jest teatrem. Nawet w naszej skąpej literaturze kinowej znaleźć można doskonałe uwagi na ten temat, mianowicie „X-ta Muze”, K. Irzykowskiego. Może to pomoże p. G. w łatwiejszym orientowaniu się czym jest utwór dramatyczny, a czym kinowy. Co zaś dotyczy artystów, którzy p. G. wymienił (S. Mars, Jannings, Novarro, Veidt), czy zechciał pan zwrócić uwagę na umiar artystyczny ich gry? W przeciwnym razie możnaby dojść do wniosku, że dla pana każdy gest wogóle jest dostatecznie swobodny.

„GŁOSY SAMOBÓJCÓW“.

Własność „PETEFILM“.

Wzniosli ludzie prowadzili z nią tajemnicze rozmowy.

Milczenie było dziesiątą muzą: Tańca.

Ekran jest milczący.

Muzyka jest naturalną pomocnicą sztuki gestu. Te dwie sztuki, jedna uczuciowa, druga umysłowa, wzajemnie się dopełniają; muzyka wniesie namietność, ekran budzi idee. Jedna i druga przemawiają powszechnie zrozumiałym językiem.

Była obawa, że fonograf zostanie przystosowany do ekranu przez zapisywanie słów odpowiednio z ruchami warg; lecz jak przetłumaczyć we wszystkich językach każdą myśl zapomocą tych samych znaków?

W dniu, w którym ruchome cienie zaczęła mówić — wpływ światowy kina zostanie pomniejszony.

Twórczość słowna posunęła nawet do najdalszych granic jest zaledwie rozchyleniem kart księgi natury. Spójrzcie na ekran, na obraz pełen wdzięku i świeżości, naprzykład — lasu, gdzie wszystko oddycha, porusza się i ulega zmianom co chwila podczas gorącego, rozkosznego poranku wiosennego. Posłuchajcie muzyki, która mu towarzyszy: da wam ona śpiew ptaka, szmer strumyka, szum wiatru w galeziach, meki i niepokoje wesele obecnej miłości. Ten zespół przewyższa najbardziej poetyczny opis i najlepszy obraz: on żyje.

Są dźwięki wyraziste — stające się ruchami; są harmonijne ruchy — stające się muzyką.

Nie ma sztuka sugeruje — nie wyraża. Wyjaśnianie uczucia pozbawia go siły.

Kino, stawsz się widowiskiem, jest tylko artystyczną galezią tej sztuki całkowicie naukowej. Jej przemiana

ny są ściśle związane z rozwojem ducha ludzkiego. Film staje się coraz bardziej niezbędnym dla chirurgii, chemii, nauk przyrodniczych, historii, dla wszystkich, którzy studiują, którzy poszukują i pracują. Pomaga do wnuknięcia w tajemnic życia. Zostanie jedynym źródłem pewności, zatem prawdy.

Zbudowane będą wspaniałe gmachy dla przechowywania archiwów kinematograficznych i w tych szacownych świątyniach będą zgromadzone najcenniejsze plody myśli ludzkiej.

Filmy przewijają się przez ekrany całego świata, są przystępne dla umysłów prostych i są tanie. Niema dla propagandy i nauczania środka bardziej skutecznego.

Dzięki niemu ludzie, należący do najróżniejszych ras, mogą się dokładnie poznać.

Skutkiem tego będzie miłość wzajemna.

Kino stanie się największym regulatorem współżycia ludzi.

Jeśli narody ziemi utworzą kiedyś jedną pokojową republikę światową, będą to zawdzięczały szlachetnym ceniom, drągać na rozpętywanym płótnie.

Wolność, ideał Anglosasów, została zdobyta przez Rewolucję; Równość, marzenie latwskich, jest córą Ewolucji; Braterstwo, pragnienie powszechne — urzeczywistni kino.

Można ludzkość przepelnić milczeniem świetnego płótna. Nieuchwytnie cienie przyniosą cały świat pragnień i złości. Zaczyna się przez ich ukroczenie lub nienawiść, kończy — przez cierpienie nad nim!

Widzę uczonych pograżonych w głębie spekulatywnego myślenia! Widzę także dzikusów, uzbrojonych

MIECZYSLAW KRZEPKOWSKI.

KINO WĘDROWNE.

Złoci się pszenica. Pójdzie niezadługo pod sierp, mijający w spalonym, spracowanym rękami wieśniaczki, lub podjeżdże pod nią wymachująca grabkami żniwiarka. Właśnie już coś jedzie. Ale to nie żniwiarka. Na niewielkim wózku, wyciąganym z trudem z piasku przez nizernego konika — stoi na czterech wysokich nogach jakiś tajemniczy przyrząd, okryty workiem. Obok skrzynka żelazna i trzech ludzi.

To kino wędrowne.

Jedź śkromnie, szare, ciche, po wiejskich drogach i w inteligentnych oazach prowincji: miasteczkach i osadach fabrycznych — daje przedstawienia.

Za salę kinową służy tu szopa strażacka, sala szkolna, lub nawet stodoła. Zawsze się znajdzie trochę poczytych ludzi, którzy pożyczą parę krzesel (pierwsze miejsca) i ławek (miejscia drugorzędne). Po obraniu miejsca właściciel kina przedwzrostkiem w miarę możliwości kaligrafuje afisz w 2—3 egzemplarzach a pomocnik, będąc jednocześnie mechanikiem, rozlepa je. Potem robotą przy instalacji aparatu. Jeśli w szopie lub szkole nienależyte elektryczności, trzeba ją przeprowadzić od najbliższego słupa. Naturalnie tam, gdzie wogóle nienależyte elektryczności — kino się nie zatrzymuje. Nie mamy jeszcze przedsiębiorców, którzyby z samochodów za pomocą własnych dynamo-maszyn raczyli światłem i „światłem” wozu kina wsi. Warto o tem pomyśleć i wnieść choć trochę rozkosznej uludy w monotonię zapadłych katów.

w kamienie, i ucywilizowanych ludzi, zbrojnych w mitraljezy. Wdę przedwzrostkiem dużo kobiet: kobiet pięknych, ukazujących twarz, i kobiet brzydkich, których podziwia się... plecy; niewiadomych, których niewinność jest niebezpieczniejsza, niż podstęp mądrych, którzy oddają się z uczoną radością słabostkom.

Ludzie ich otaacza.

Plemię bohaterów kochanków, zdolnych do wielkich poruszeń serca i do wzniosłych poświęceń, odyło na ekranie. Cienie uca żyjących głębokich uczuć.

Ekran daje przeczuć lepszego życia i jest niewyczerpanym źródłem radości.

Biedacy najmniejszej wioski są świadkami wspaniałych ceremonii koronacji królewskiej, wspaniałości Wschodu, podziwiają toalety elegantek, towarzysza słubnym wzruszeniem markiz.

Najbardziej gnuśny chórz jest uczestnikiem odległych ekspedycji, najkrwawszych walk, najniebezpieczniejszych polowań.

Lecz w kinie, jak i w życiu, należy się znaleźć na dobrej miejscu. Osoby, oglądane z boku, stają się chude, z dołu — stają się grube.

Film naukowy, codzienne wiadomości, podróże, odkrycia naukowe, życie owadów, wszystko to, co jest dokładnym odzwierciedleniem życia rzeczywistości, nury uwagę publiczności. Walka między baśnią tęczową a faktem pozytywnym przechyla zawsze szalę na korzyść baśni.

Ludzkosć posiada prostotę dziecięcia: kocha bajki, czary, bohaterów, nieprawdopodobne przygody, zmagające się trytygi, karzełków — posiadaczy niezmiernych

Przyglądam się montażowi aparatu i gawędę z właścicielem. Otacza nas gromada gapów, szepczą między sobą i „wydziewają” nad dziwacznością projektora.

— Ja mam kino w O. — mówi właściciel, chudy, wysoki człowiek o minie męczennika i niezdeterminowanych gestach — Tam daję dwa razy na tydzień. I to puski. I trzeba przecież jakoś wywieść na swoje. Placę np. za film 300 zł. Zbierze się przez dwa dni 50—60 zł. rzadko kiedy sto. Magistrowi 10 proc. A skąd wziąć resztę?

Właściciel wspina się na barykadę z ławek i przeprowadza sznur od środka sufitu do aparatu.

— To też pakuję aparat na brykę i jeżdżę. Jakoś się zapłaci za obraz i starczy na obsługę i własne utrzymanie.

— A ludzie ze wsi chętnie przychodzą?

— Jak czasem. Ze wsi nie tyle. Chyba ci, którzy pracują w fabryce. Zawsze w fabryce prędzej coś usłyszysz i zaciekawisz się. Ale tak...

Elektryczność już jest: pod nogami aparatu już powyłkane drewnianka, żebw stał równo i mocno.

Nadchodzi zmierzcha a z nim pierwszy miłośnik kina: urzędnik fabryki z żoną i dziećmi. Niewiele tego jest. Panoszą się na prowincji stare uprzedzenia, o których my już nawet niebardzo pamiętamy: niektórzy z tych inteligentów „zewsiowych” uważają, że kino to rozrywka poniżająca. Więcej natomiast sygnie się robotników i wkrótce zapelniają wszystkie miejsca drugorzędne po złotowce. Dzieciarnie właściciel kina upycha po ławkach, stałe do niej podchodząc, by uciszać, łagodzić spory. Miejsca pierwsze po 2 zł. długo jeszcze świecą pustkami, choć żydek, muzyk i woźnica w jednej osobie, gra prowokacyjnie.

bogactw, księżniczki, strzeżone przez potwory, świetne czyny policji i historie o rozbójnikach. Końca również opowieści o wzruszających miłościach.

Młody człowiek, biedny, sympatyczny i śmiały, kocha sierotę piękną i bogatą, która spotkała dzięki największemu z przypadków. Ona została porwana przez żyłch ludzi pod wodzą człowieka o twarzy dreczyciela.

Młody biedny człowiek w otoczeniu przyjaciół jedzie by ją uwolnić... i oto jechał przez nieprzebyte drogi.

Wódz bandy czyni schwytej dwuznaczne propozycje, podczas gdy koń, który ich niesie, pędzi bez wytchnienia.

Oto oni w grocie o dwóch wyjściach.

W chwili, kiedy brutalność jego dochodzi do ostatnich granic, wpada nagle młody, biedny człowiek i przecina kwestię nożem. Po policzkach sieroty płynie wielkie łzy.

Kilka kropli gliceryny wywołuje ten efekt.

Na widowni płyną prawdziwe łzy.

Ta dziecinna opowieść o młodej dziewczynie, którą ukrywają w pierwszym obrazie, szukają w następnych i odnajdują w ostatnim — dała wspaniałe filmy. Dobryś za wynagrodzeni, żił zginęł, a zakochani udają się w daleką podróż... ku szczęściu.

Lubię filmy sportowe, które dają lekcję energii, sławia umiejętność szybkiego decydowania, uczą śmiałości i zimnej krwi.

(C. d. n.).

FOX FILM TOWARZYSTWO
Warszawa

W ogólnym rozgwarze głośnych rozmów urzędników, pełnych szacunku szeptów robotarzy, kuksających się dzieciaków przewija się dyrektor, czyniąc ostatnie przygotowania. Wreszcie ciemność.

Szmerzy cichną. Na ekranie, sporządzonym z dużych kawałków białego papieru, przypiętych pluskiewkami, zjawia się biały krąg światła. Jeszcze parę minut regulowania światła, obiektywu i zaczyna się misterjum.

W zapadłej polskiej wsi, oddalonej o 30 km. od najbliższej stacji kolejowej, połączonej ze światem tylko traktem i kolejką fabryczną — oglądamy Wenecję z jej pięknymi pałacami, świątyniami, arterjami kanałów; przeżywamy dzieje świetnego rodu weneckiego. Nie patrzyłbym nigdy z takim zainteresowaniem na żaden film, jak na ten, ani gorszy ani lepszy od wielu innych, rzutowany na mały, sztukowany z papieru ekran. A coż mówić o tych ludziach, z których wielu poza najbliższą młeczną nie wdziało nic i nie przeżywało większych tragedji, jak śmierć kogoś z otoczenia, będąca tylko „wołą boską”. To też ojciec-doża, skazujący na wygnanie niewinnego syna — czyni potężne wrażenie. Przytem doża-starzec gra doskonałe, więc nie dziwie się widokowi rozpalonych policzków i błyszczących oczu widzów.

Rano, skoro świt następuje, wpakuje znów na wózek swój aparat, żelazną skrzynkę z filmem, mechaniką, muzykant-woźnica podetnie chudą szkapinę i pojada dalej pomiędzy pszenicą do innej „inteligienckiej” oazy.

GINETTE MADYS

stynna z urodą i talentu artystka francuska ukaże się wkrótce we wspartym obrazie „NARAYANA” T-wa film. „Excelsiorfilm”

Partnerka Maxa Lindera ma głos.

M-le Sylvano mieszka w wytwornej willi w Courbevoie, czternaście kilometrów od Paryża. Posiadłość, otoczona lasem, stwarza złudzenie prawdziwej wsi, mimo bliskości wielkiego miasta.

Wywiad mój stał się miłą wycieczką za miasto. Czekać na M-le Sylvano, która za chwilę miała nadzieć, rozmawiałem z gadatliwą i sympatyczną subretką. Rozmowa nasza właściwie przeobraziła się w monolog subretki. Ja słuchałem, chcąc i z tego źródła zasięgnąć szczegółów z życia utalentowanej artystki.

— Biedna pani jest teraz bardzo zapracowana, —

ciągle repetycje i próby. Chwilę odpoczynku uprzyjemniają Paul, dwaj faworyci — wymowna subretka wskazała na dwa małe budogi, patrzące na mnie z pewną ignorancją i niezadowolaniem, gdyż wejście moje przerwało im spokojne dolce far niente na poduszkach szerokiej a niskiej sofy.

Moja pani przepada również za drobiem i hoduje kury rozmaitych gatunków i ras.

Może więcej jeszcze zdradziła by gadatliwość subretki, lecz nagle dzwonek oznajmił przybycie panny Wandy Sylvano.

Po koniecznym, suchym wstępie, lody zostały przełamane i potoczyła się wartka, przyjacielska rozmowa.

— Czy mam koniecznie coś powiedzieć o sobie? — pyta piękna artystka — Wiec dobrze, ale krótko. Matka moja jest Rosianka, wychowała się w Polsce i kocha bardzo swoją drugą ojczyznę. Ojciec mój sprzyjał bardzo Polakom na emigracji i częstokroć im pomagał. Ja sama umiem zaledwie parę słów po polsku mimo, że byłam kilka tygodni w Warszawie. Język wasz jest trud-

ny, trzeba być conajmniej rok w Polsce, by posiadać go należycie.

Chciałabym być jeszcze w Polsce i grać dla was do filmów.

— A pani karjera artystyczna? — zapytuje.

— Jest ona podwójna: teatralna i kinowa. Teatr czy kino, mimo sławy i zadowolenia moralnego, bardzo nadwyrężają nerwy. Niektóre szczególnie scenariusze męczą ciało i duszę. Lecz za nadto kocham sztukę, by pozbywać się meki. Każda miłość przecież jest meką!

Początkowo pracowałam z Sarą Bernard przez siedem lat. Po jej śmierci wstąpiłam na deski teatru „Cna telet”. Wiele grałam do filmów. Przez dłuższy czas byłam partnerką Maxa Lindera. To wszystko.

— To dużo — szepnąłem z uznaniem — Jak się Pani podoba „Kinema”?.

— Bardzo! To jest za słabe określenie. Na wystawie międzynarodowej sztuki dekoracyjnej w pawilonie polskim przeglądałam parę zeszytów waszego doskonałego pisma.

Poprosiwszy o fotografię dla „Nowości Filmowych”, nie męczyłem dłużej uroczej artystki i, dziękując za wywiad, opuściłem gościnne progi jej willi.

Wracałem do Paryża zadowolony, że uzyskałem jeszcze jedną przyjaciółkę Polski i „Nowości Filmowych”.

Zdzisław Kaizer.

Paryż 27 lipca 1925 roku.

Na firmamencie kinoteatralnym.

SANDRA MIŁOWANOFF.

Zaczęła swą artystyczną karierę jako ośmioletnia dziewczynka, w roku 1905 w szkole baletowej Kristakow-

wa. W 1919 r. już była znakomitością w świecie tańca. W następnym roku znalazła się w Paryżu i tu pociągnął ją ekran. Pierwszy raz dała się poznać publiczności

w „Les deux gamines” Gaumont’a. W 1921 r. w „L’orpheline”; „Parisetta” doznała Sandra Milowanoff entuzjastycznego przyjęcia. Nic dziwnego więc, że znalazła ją ankietą czasopiśma „Eve” w 1922 r. za jedną z najulubieńszych artystek ekranu. Jedynie Mary Pickford otrzymała więcej głosów.

Wynik ankiety tem większą zwrócił na nią uwagę wytwórni. Pospyły się też propozycje, z których, jako najdokładniejsza, wybrała propozycję wytwórni „Film J. de Baronetelli”.

Wytwórnia ta, dając najlepsze warunki — zyskała wiele dzięki jej grze w filmach: „La Legende de soeur Beatrix”, „Nen”, „La Flambee des rêves”. Jeszcze większe powodzenie zyskały filmy też wytwórni z r. 1924, powszechnie znane, jak „Rybak z Irlandii”, „Widmo z Moulin Rouge”.

Obecnie kończy „Jocarte”, film, który podobno posiada nieprzeciętne walory, a przedewszystkiem ten, że gra w nim Sandra.

Toczą się pertraktacje o udział Sandry w filmie „Les Miserables”, scenariusz którego został opracowany według znanej powieści W. Hugo.

Sandra Milowanoff ukaże się w nadchodzącym sezonie w obrazie „Dziecko ulicy” (Le gamtin de Paris) reż. L. Feuillade’a staraniem T-wa Film. „Excelsiorfilm”.

Kronika zagraniczna.

AMERYKA.

„Exhibitors Herald”, znany organ amerykańskich właścicieli kin, zamieszcza nast. notatkę w numerze z dn. 20 lipca: W sezonie bieżącym zaznacza się rekordowy popyt na filmy Foxa. W kinach „Rivoli” i „Rialto” idzie „The Iron Horse” (Żelazny koń). Właściciele teatru „Rialto” p. Riesenfeld, zakupili 7 ostatnich filmów z Tomem Mixem i zacznie wyświetlać je jeszcze w sierpniu. „The Iron Horse” był wyświetlany w Nowym Yorku przez 8 miesięcy bez przerw, a pomimo to oba wymienione teatry utrzymują go jeszcze na afiszu. Jak widać z tej notatki, Fox Film zajmuje wciąż jeszcze czołowe miejsce w produkcji amerykańskiej. Warto podkreślić szczegól, że dwa najmłodniejsze zero-ekrany na Broadwayu w Nowym Yorku, a mianowicie „Rialto” i „Rivoli”, wprowadziły filmy z Tomem Mixem do swego repertuaru. Świadczy to, że filmy z Mixem w sezonie bieżącym stanęły w pierwszym rzędzie arcydzieł produkcji amerykańskiej.

EGIPT, TURCJA, GRECJA, SYRIA, PALESTYNA.

Wschód jest na drodze do odegrania poważniejszej roli w dziedzinie wytwórczości filmowej.

Powód dla którego udział Wschodu był w produkcji filmowej minimalny, jest dwójaki. Dotychczas istniało bardzo niewiele firm wytwórczych, które były rozproszone po Egipcie, Palestynie, Syrii, Grecji, Turcji. Następnie środki techniczne były bardzo ograniczone.

W ostatnich czasach zrobiono wielki krok naprzód liczyć się trzeba poważnie z możliwością, że Wschód wypierze inne kraje w dziedzinie produkcji filmów. Oczywiście wypierze te kraje, których produkcja dotychczas była w analogicznej pozycji na rynku światowym. Pierwszym etapem tej ożywionej pracy są filmy.

FOX FILM TOWARZYSTWO
Warszawa

obrazujące aktualności doby. W tym zakresie ma Wschód wiele do powiedzenia.

Z egipskich firm przemysłowych należy wymienić, jako najważniejszą, „Prosperi Oriental Film”, której filmy pod względem technicznym są bez zarzutu i dobrze świadczą o zamierzeniach wytwórców. Druga placówka przemysłowa z siedzibą w Kairze jest „Koronal Film”, która to firma narazie także ogranicza swą działalność do robienia obrazów aktualnych, równie dobrych.

Turecka wytwórnia „Kemal-Film” w Konstantynopolu nakręciła 5 filmów, które obecnie są wyświetlane z wielkim powodzeniem na ekranie Turcji.

Grecja ukończyła wielki film, którego premiera wkrótce się odbędzie.

Jak widzimy, Wschód w dziedzinie filmu zaczyna poważnie pracować i nie ulega wątpliwości, że wkrótce zacznie produkować na większą skalę oryginalne obrazy. Tendencja do tworzenia wielkich filmów jest żywiołowa, a tymczasowe produkowanie filmów aktualnych jest tylko próbą sił, po której niewątpliwie nastąpi realizacja szeroki projektów, a dodać trzeba, że Wschód wiele ma danych ku temu, by zainteresować swą twórczością filmową Zachód.

BISCOT

słynny partner Sandry Milovanoff obecnie spoczywa na laurach. Miejsce jego zajął znakomity R. Poyeu, który ukazuje się w filmach T-wa „Excelsiorfilm”.

NOWINKI.

— Fox nakreca także filmy w Europie. Pierwszymi z nich są: „Żyd z Amsterdamu”, „Tajemnica starej panny”, „Malgosia” i „Młynarz z Sans-Souci”. To są tytuły tymczasowe. Filmy te realizują najznakomitsi reżyserzy.

— Ruchliwa firma „Petefi” wypuszcza na rynek filmowy jedno z największych arcydzieł genialnego reżysera C. de Mille’a pod tytułem „Głosy samobójców” (Dezerterzy życia) wytwórnia Paramount. Obraz ten stał się wprost rewelacją w dziedzinie reżyserji i fantazji, w pomysłach tak artystycznych, jak i technicznych. Co do zespołu artystycznego — jeżeli powiemy, że na czele stają takie gwiazdy, jak Rod La Roque i Ricardo Cortez, oraz uroczą Vera Reynolds — obraz ten chyba sam za siebie mówić będzie.

— Dnia 20 lipca matka Poli Negri, p. Eleonora Chalupec udała się w odwiedzin do swej córki do Los Angeles. Po parodniowym pobycie w Paryżu i Londynie wsiadła na okręt „Olimpie” i w dniu 5 sierpnia przybyła

do New Yorku, a stąd wyjechała wprost do Hollywood. W podróży towarzyszy p. Chalupec p. red. Lech Orwicz-Brodziński.

— Handel żywym towarem kwitnie jeszcze na wyspach Oceanu Spokojnego. Świadczy o tem najnowszy film Foka p. t. „Noc na wyspie” („Painted Lady” — tytuł polski ostatecznej nieustalony) w potężnej interpretacji pięknej Doroty Mackail i George’a O’Brienia. Niezapomniana jest zwłaszcza scena, kiedy w burzliwa noc, w okropnej speluncie palaczy opium, gdzieś na dalekiej wyspie, widzimy śliczną, białą dziewczynę, wystawioną na sprzedaż i wydzierającą się z chciwych rak półdzikich marynarzy. Wściekła walka, jaka się tam wywiązuje, należy do najbardziej wstrząsających scen, jakie kiedykolwiek widziano.

— Admirałica angielska nabyła ciekawy przyrząd kinematograficzny. Przyrząd ten dokonuje 5000 zdjęć na sekundę, wobec czego można przy jego użyciu fotogra-

fować bieg kuli karabinowej lub uderzenie pocisku o płytę pancerną.

— W lipcu 1924 r. sprzedano w kinoteatrach warszawskich 297,372 bilety, w lipcu zaś b. r. — 416,837 biletów wejścia.

— Mr. Edward Nelson z Baltimore wynalazł nowy aparat kinematograficzny, małego formatu, który jest wprowadzany w ruch zapomocą motoru, znajdującego się w kieszeni. Specjalna rączka pozwala utrzymywać aparat w równowadze i otrzymywać ładne zdjęcia.

— Według pism angielskich, dwaj technicy angielscy mieli wynaleźć nowy druk, który wywołać może zupełny przewrót w drukarstwie.

O ile można wnioskować z dotychczasowych wiadomości, nowy sposób ma polegać na zastąpieniu głosek metalowych przez fotografie wszelkich typów czcionek na wstęgach filmowych.

Wynalazcy twierdzą, że wynalazek ich usunie kosztowne linotypy, a przez to potrzebę posiadania wielkich sal w drukarniach. Przy połączeniu nowej tej maszyny z przewodnikami elektrycznymi ma być możliwe drukowanie jednego tekstu w kilku miejscowościach jednocześnie.

— Policja złapała w ogrodzie willi Mary Pickford trzech podejrzanych mężczyzn, którzy, jak się podczas śledztwa okazało, mieli zamiar wprowadzić w góry sławną artystkę, a później zażądać od męża jej, Douglasa Fairbanka, wykupu w wysokości 200.000 dolarów. W toku dalszego dochodzenia okazało się, że podobny zamiar istniał do Poli Negri, Buster Keatona i Jackie Coogana. Za wykup tego ostatniego zlozycyfi mieli nadzieję otrzymać milion dolarów. Policja była powiadomiona o projektowanym napadzie na Mary Pickford, ale czekała aż projekt będzie wcielony w życie.

— Ramon Novarro gra obecnie do wielkiego filmu wytwórni „Metro-Goldwyn” p. t. „The Midshipman”, który realizuje W. Christie Cabanne.

— Harold Lloyd po ukończeniu komedii, do której obecnie odbywają się zdjęcia, uda się w podróż do Europy w towarzystwie swej małżonki.

— Buster Keaton ma w przyszłości grać w filmie, w którym główną rolę kreować będzie... krowa.

— Gloria Swanson zaczęła grać do filmu „Stage struck”, który reżyseruje Allan Dwan.

FESTIVAL FOXA.

W dniu 23 i 24 sierpnia odbył się pierwszy w Polsce festival Fox'a. W pierwszym dniu wyświetlano w kinoteatrze „Stylowym” znakomitą tragedię w 8 aktach p. t. „Czwarte przykazanie” z Mary Carr w roli głównej. Film ten maluje z obiektywnym wyczuciem dół i niedole matki, która życie swoje poświęca wychowaniu dzieci. Cel swój dopełnia, dzieci dorastają, torują sobie już o własnych siłach drożę, wreszcie opuszczają dom matki. Od tej chwili zaczyna się gehenna opuszczonej matki, staruszkę za żywot pełen trudu czeka niewdzięczna nagroda... upokorzenia. Lecż kiedż po dniu chmurnym nie zabłyska złoty promień słońca, kiedż nie rozjaśni mroku nieśczęścia radośny promyk szczęścia? Więc i matka-staruszka doczekała się dni jasnych o zmiroku swego życia.

„Czwarte przykazanie” przy swym realizmie życiowym i silnej dynamice uczuciowej chwytą za serca każdego, który bez uprzedzeń poddał się szaremu czarowi

filmu, szaremu, a jednak czarowi, film ten — to krwawiący strzęp duszy ludzkiej, która młota największe uczucie, bo miłość macierzyńska, a o promienia miłość synowska.

W drugim dniu także w kinoteatrze „Stylowy” wyświetlano trzy dalsze filmy Fox'a. Pierwszy z nich — to „Przygoda” z Tom Mix'em w roli tytułowej. Ten artysta, tak dobrze znany na zachodzie Europy i przez swa bra-

WILIAM FOX.

wurową grę ceniony, na ekranie polskim zjawia się po raz pierwszy. Po tym debiucie można bez obawy wróżyć Tom Mix'owi, że podbije mekoszka i widza polskiego, który zawsze przyjmuje entuzjastycznie bohaterów, wyrażających żwółot duszy i żwółot mięśni.

Następnym obrazem była powieść filmowa p. t. „O czym marzy kobieta”, której stronicę, wyrażającą fantazję, były nieprześcignione, a zaspokoić mogły najbardziej smak estetyczny.

Ostatni film — „Pieknielna jazda” miał tyle miłej sensacyjności, że trzymał bezustannie uwagę widza na uwleżli widowskiego.

Blizsze omówienie tych obrazów znajdzie ciekawych czytelnik w fachowym miesięczniku „Kinema”.

Tutaj musimy dodać, że te cztery filmy Fox'a są do bra zapowiedzią produkcji tej wielkiej wytwórni i wniosą do repertuaru polskich kinoteatrów wiele cennego materiału.

Z PROWINCJI.

RADOM.

Radom posiada ze 60 tysięcy mieszkańców, płytę nieznanego żołnierza, złożoną na jednym z placów przez nieznaną sprawcę, trzydzieści parę taksometrów i trzy kina: Czary, Odeon i Corso.

Kina średniej wielkości, skromnie urządzone, a w nich pustki. Siedząc w „Czarach” naliczyłem pewnego wieczoru 16 widzów! W „Corso” jeszcze gorzej.

Ludzi w mieście sporo, ruch niegorszy, gdyż Radom staje się intensywnie miastem przemysłem, a mł-

mo to — źle. Idę więc do p. Grodzickiego, długoletniego właściciela „Czarów”.

Pan G. uprzejmie sadza mnie obok siebie i czeka na pytania.

— Czemuż to w Radomiu takie pustki?

— Przedewszystkiem kryzys pieniężny. Miejsca nie są drogie. U mnie stosunkowo najdroższe: od 2 zł. Takie same ceny mieli w „Corso”. Przychodziło po kilka osób nawet na premjery. Poradziłem im, by obniżyli ceny od 1.50 gr. i to trochę poskutkowało.

— Ale to jeszcze mało. I tę sumę trudno jest wydać inteligentowi, nie mogącemu wteżalnie związać końca z końcem. Robotnik nie zarabia również zbyt wiele, ale też i nie zagląda zbyt często do kinematografu, szukając swej zwykłej rozrywki w wypiciu. Stan rzeczy zatem jest taki, że do każdego prawie obrazu dokładam od 30 do 70 proc. wartości obrazu. Wyjątkowo pokrywam koszty.

— Może publiczność chce lepszych obrazów — wtrącam. — Te, które widziałem są mizerne.

— Publiczność na klepskie obrazy nie chce zupełnie przychodzić. Bardzo to dobre, że publiczność gustuje w filmach pierwszorzędnej wartości. Ale zaco ja je sprowadzę? Mam zamówiony cały szereg doskonałych filmów, np. „Nibelungi”, ale nawet w sezonie trudno jest wyciągnąć z obrazu tyle, by pokryć koszty. Przecież najlepszego obrazu dłużej niż tydzień nie mogę utrzymać. Po tygodniu pustki. Normalnie zmieniam program dwa razy na tydzień.

— A jak z magistratem?

— Ja płacę ryczałem pewną sumę. To jeszcze najmniejsze. Ale światło, personel, remont. Przecież muszę ciągle coś remontować. Po sezonie kinematograf wygląda jak po najjeździe. Co się da odłupać — odłupane, ściany porysowane, krzesła nadwyżęte. To kosztuje dużo.

Zegnając sympatycznego rozmówcę pocieszam go niebyle skutecznie, że nigdzie nie jest lepiej.

Wytwórnia... Biuro... Kino...

„Petefilms”.

„GŁOSY SAMOBÓJCÓW”.

Amy (Vera Reynolds) od dłuższego czasu jest kochana przez biednego, ale za to bardzo sympatycznego mło-

wdzając kogo wybrać. Jednak zwycięstwo Kerry w biegach i nieszczęśliwy wypadek przechyla szalę miłości na jego korzyść. Po przyjeździe do zdrowia miłość koronuje małżeństwo.

Na balu, który organizuje siostra Amy, Bertha Lansell dochodzi do nowej katastrofy. Kerry miała surowo wzbroniony udział w tańcu, gdyż noga, złamana w osta-

tnim wypadku, jeszcze się nie zagoiła. Widząc jednak, jak żona tańczy ze swoim poprzednim konkurentem, wpada w złość i zaczyna tańczyć. Zaledwie zrobiła kilka kroków, pada na ziemię ze złamaną nogą. Doktor oświadcza, że kuracja potrwa co najmniej rok, przy najniejszym jednak poruszeniu zaidzie obawa amputacji nogi. Amy, której mąż staje się na pewien czas kaleką, musi go pielęgnować i zarabiać na życie dla obojga. Kochając swego męża, pracuje chętnie i oddała wszelką ofiarowaną jej pomoc przez Bert Jenningsa.

Następnie zachodzi cały szereg komplikacji życiowych, które doprowadzają Kerry do pragnienia samobójstwa. Pewnego dnia zastaje go żona leżące bezwładnie na podłodze. Sadząc, że ten nie żyje, postanawia i ona zakończyć życie samobójstwem. W krótkiej jednak chwili zjawia się doktor, by niedoszłych samobójców ratować.

„Excelsiorfilm”

„W SIŁACH KOBIETY”.

Feliks Perrin, zostawszy sierotą, dostał się pod opiekę swego wujka. Na samym początku jego pobytu u nowego opiekuna spotkało go nieszczęście: wujowi ukradziono 10.000 fr. i o kradzież oskarżono Feliksa. Przy poszukiwaniu skradzionych pieniędzy Feliks wykazał takie zdolności śledcze, że wzbudził niemi podziw w detektywie Claudin. Claudin natychmiast zaangażował chłopca w charakterze pomocnika w sprawie tajemniczej kradzieży listów pana Ducoudray, znanego i możnego człowieka żyjącego z całem oddaniem dla swej sześciolletniej wnuczki Josette'y. Claudin umieścił Feliksa w domu p. Ducoudray, dając mu odpowiednie wskazówki. Pewnej nocy wykradziono Josette'ę. Feliks jednak czuwał i dzięki jego przytomności umysłu, roztropności i odwadze, —

dziana, Kerry Harlan (Red la Rocque) i przez bogatego kawalera Bert Jennings. Młoda panna długo się waha, nie

dziewczynka została odebrana zbrojczyńcy. Pan Ducoudray nabiera przekonania, że sprawczynią kradzieży listów jest guwernantka, Palmyre, i bлага ją o oddanie listów, zawierających tajemnicę rodziny: wiadomość o samobójstwie jego syna. Palmyre odmawia wydania listów i wyjeżdża. Pan Ducoudray nie chce zwrócić się do policji, nie życząc sobie, by fakty, opisane w listach—doszły do wiadomości powszechnej. Zaczyna człowiek nie domyśla się przytem, że Palmyre łączy zażyłe stosunki z jego wnukiem, Lucianem Florac, bawiącym rzekomo w Indiach. Florac tymczasem stałe kraży w pobliżu, chcąc porwać Josette i tem samem zostać jedynym spadkobiercą wielkiego majątku p. Ducoudray.

Feliks tymczasem podąża za odejżdżającą guwernantką. Udaje mu się nawet pochwycić listy. W chwili kiedy umyka, spuszczać się po sznurze — dostrzega go Palmyre, przecina sznur i ciupolep — spada. Papiery znów się znajdują w rękach Palmyry. Florac uznaje, że nastąpi odpowiednia chwila. Do wystąpienia i przysłała depeszę, zawiadamiającą o swym powrocie. Dzięki podstępowi p. Ducoudray dowiaduje się, że wnuk jego działa przeciw niemu i ukochanej dziewczynce, Florac, pewny siebie, jedzie na spotkanie z Palmyrą, ale wnet za nim podążają Claudin z Feliksem. Florac przypadkowo po drodze spotyka Josette, chwytą ją i ukrywa w walizce. Po spotkaniu z Palmyrą szykują się do wyjazdu. Feliks poznaje ich pojazd i postanawia się ukryć w walizce. Ku swemu zdumieniu znajduje w niej Josette. Oddaje ją w ręce Claudina i sam zajmuje jej miejsce.

W drodze zbrodniarze zaglądają do walizki — i wtedy wychyla się z niej Feliks z rewolwerem w dłoni. Podługą rewolweru Feliks zmusza ich do oddania listów i umyka. Florac z Palmyrą w sprzeczce wpadają do przepaści.

Feliks wraca do p. Ducoudray, uwolniwszy go od zmory szantażu. Rodzina p. Ducoudray powiększa się o jedną osobę: Feliksa—doskonałego towarzysza zabaw Josette'y.

NOWINY EKRANOWE.

KINO „NOWY”.

„ŁÓDź PIRACKA U. 77”.

(W.) Sensacyjność tego filmu polega na wprowadzeniu do akcji szeregu zdobyczy nowoczesnej techniki, które pobudzają fantazję widza. Zgodnie z temi zdobyczami XX wieku rozwija się akcja, która zagarnia coraz szerszy świat zjawisk nowoczesnych, sięgając nawet po cuda techniki, które przyszłość wyklucze ze współczesnych przesłanek teoretycznych. Łódź podwodna, jej bogate i skomplikowane życie maszyn i ludzi, uwiecznionych w odmetań wód, radio, cudownie wiążące ludzi mimo przestrzeni, mimo przeszkód niebawialych, samoloty, te płaki ludzkiego geniusza, i skrzydlate pociski, które zaborczość ludzka niewątpliwie zaprzęga do swych celów — oto „egzotyczny” świat techniki, który człowiek obecnej doby śledzi z zapartym oddechem, jak ongiś śledził opowieść o dziwach i zjawiskach nadprzyrodzonych. Świat baśni i legend przeobraził się w świat cudów techniki i równie zaprzęta myśl ludzka. Nie baczac więc na zaklęcia fabuły, która tonie w łańcuch obrazowych, niosących zdrowy posiew dla wyobraźni, sensacyjność „Łodzi pirackiej U. 77” zaliczyć musimy do objawów dodatnich.

Główną rolę gra piękna Shirley Mason i zręczny Charles Jones.

Gra jest podwójna: grać musza „duszą” i grać „miejscami”. Bez wdawania się w szczegółową analizę stwierdzić musimy, że w obu wypadkach sa u szczytu zadania, świadcząc, że sa świetnymi artystami i dobrymi sportowcami, którzy w każdej sferze działania mieliby opanować potrafią rolę. Wdzieczna sylwetka Shirley Mason utmuje sobie każdego, choć ją na ekranie polskim widzi po raz pierwszy. To miłe zapoznanie jest dobra zapowiedzią na przyszłość.

Gdy mamy mówić o zdjęciach w tym filmie, musimy mówić przede wszystkim o umiejętnym wprowadzeniu tła. To w tym obrazie nie jest rzeczą martwą, to nie dekoracja jedynie, która uzupełnia charakter toczącej się akcji, ale jest to akcja równorzędna, która mimo swel niemoty mówi więcej, niż napisy, daje przynajmniej tyle, co sama fabuła, a poucza... za słabe sa superlatywy słowne, aby przez nie wyrazić wszystko.

Film „Łódź piracka U. 77” ma dla nas, jako państwa, także znaczenie propagandowe. W dobie, gdy myśl społeczeństwa zaprzęta potrzeba stworzenia własnej marynarki tak wojennej, jak i handlowej, dobrze się dzieje, gdy poprzez ekran widz zapoznaje się z żywiołem morza, z jego ciekawymi stronicami, które zapisała wytwórczość ludzka, gdyż wtedy ta inna propaganda skuteczniej przemówi do inicjatyw ogółu.

(Własność: „Fox Film Towarzystwo“.)

Która gwiazda i który artysta jest w Polsce najpopularniejszy?

WYNIK II ANKIETY „NOWOŚCI FILMOWYCH”.

Ogłoszona w N-rze 11-ym „Nowości Filmowych” wielka ankieta, mająca ustalić, która gwiazda i który artysta jest w Polsce najpopularniejszy, wzbudziła mimo „ogórków” wielkie zainteresowanie, o czem świadcza stosunek listów, otrzymywanych codziennie, w związku z tą ankietą.

Do redakcji naszej nadesłano 3.643 głosy. Już w omówieniu poprzednim wymieniliśmy najpopularniejsze pary, ograniczmy więc się do wyszczególnienia dalszego ciągu.

A więc:

Pola Negri — Ramon Novarro — Alice Terry — Ramon Novarro, Pola Negri — Rudolf Valentino — Liljana Gish — Ramon Novarro, Pola Negri — W. Gajdarow, Wiera Cholodnaja — Ramon Novarro.

Nietrudno wywnioskować, że palme zwycięstwa otrzymał:

POLA NEGRI RAMON NOVARRO.

którzy obejmują tron ekranu polskiego na rok 1925.

Na tem miejscu wyrażamy podziękę Sz. Czytelnikom i Czytelniczkom za tak liczny udział w ankiecie i wyrażamy nadzieję, że tego rodzaju dyskusje przyczynia się do ożywienia zainteresowania sprawami filmu.

Stosownie do warunków ogłoszonych w N-rze 11-ym naszego pisma, nagrodę przynajmniej p. Ludwice Zofii Werbachowskiej z Warszawy, która prosiśmy o zgłoszenie się do naszej redakcji wraz z 3-ma towarzyszami lub to-

FOX FILM TOWARZYSTWO
Warszawa

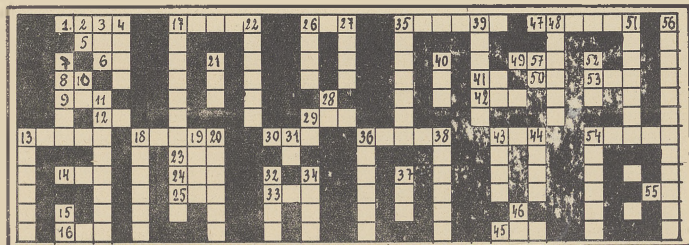
warzyszkami podróży celem omówienia daty i szczegółów wyjazdu na samochodzie firmy „Gra” do Gdańska i nad polskie morze.

OD REDAKCJI.

— W dniu 23 sierpnia wyjechał do Paryża nasz stały współpracownik red. Stefan Heflich-Piotrowski z ramienia „Nowości Filmowych” i „Kinemy” celem wzięcia udziału w pracach przygotowawczych do kongresu kinematograficznego, który się odbędzie w Paryżu. Red. Stefan Heflich-Piotrowski zabawi we Francji dłuższy czas

i zasilać będzie łamy „Nowości Filmowych” korespondencjami z tamtejszego świata filmowego, jak i wywiadami z gwiazdami ekranu Francji i wybitnymi znawcami kinematografii.

— P. red. Lech Orwicz-Brodziński, który udał się na pokładzie okrętu „Olimpic” w odwiedziny do Poit Negri, na zaproszenie „Nowości Filmowych” nadsyłać będzie korespondencje z Hollywood. P. red. Brodziński wyjechał w sprawach artystycznych i studjować będzie w Ameryce sprawy filmu i metody pracy w tamtejszym świecie kinematograficznym.

W każdą kratkę krzyżówki i z wyjątkiem czarnych należy wpisać 1-ą literę, tak, aby powstało 56 wyrazów o podanym znaczeniu i sposobie odczytania. Koniec każdego wyrazu oznacza czarne pole, lub koniec linii.

ZNACZENIE WYRAZÓW:

WYRAZY CZYTANE POZIOMO:

- 1 Imię słynnej gwiazdy filmowej
- 2 Tytuł najnowszego filmu z K. Aldinim
- 6 Nazwa najpopularniejszych kin w Niemczech
- 7 Inicjały jednej z najw. wytw. Amerykańsk.
- 9 Synonim plasu.
- 12 Inicjały bohaterki „Świata bez kobiet”
- 13 Nazwisko najgłośn. niemiec. artysty film.
- 14 Ameryk. tytuł filmu „Kelnierka z Marsylii”
- 15 Znany defektyw filmowy
- 16 Nazwisko słynnej naszej rodaczki
- 17 Pierwsza litera imienia i nazwisko młod. Ameryk. Divy filmowej
- 23 Rodzaj papugi
- 24 Rozsypane litery marki samochodów.
- 25 Rozsypane litery biblij. imienia
- 26 Groteskowy komik duński
- 29 Imię artystki niem. z pochodz. Polki
- 30 Imię Ameryk. tancerki i gwiazdy film.
- 31 Imię bohatera „Upiora w Operze”
- 35 Imię i nazwisko głośn. w Europie artysty-Cowboya
- 36 Odpowiedź na pytanie: „Kto powinien być miłośnikiem kina”
- 41 Domek pewnego gatunku owadów.
- 42 Dawny władca Rosji.
- 43 Nazwisko (pisownia polska) „Dziwicy ze Stambułu”
- 44 Imię popularnego komika filmowego
- 45 Nazwisko popularnego ameryk. ułudziela „na zimno”
- 46 Nazwisko (pisownia polska) II twórcy „10 przykazań” (I-ym był Mojżesz)
- 50 Zaimek osobowy
- 53 Zwierzę, żyjące w naszych lasach
- 54 Tytuł filmu wiedeńsk. z Węgrzynem.
- 55 Inicjały „Egzotycznego” Ameryk. „Vampu”.

WYRAZY CZYTANE PIONOWO:

- 2 Pseudonim słynnego komika Ameryk.
- 3 Piosenkarz warszawski (inaczej-Ryba)
- 4 To, na co dzieli się film, jak i sztuka teatr.
- 7 Nazwisko pięknej niemiec. artystki
- 10 Inicjały wesłej ameryk. artystki
- 11 Imię bohatera, niedawno sfilmowanego arcydzieła literat. Niem z inicjałami autora
- 13, Nazwisko wraz z inicjał. imienia i szlachectwa niemieckiego artysty
- 15 Wykrzyknik.
- 17 Nazwisko i imię rosyjskiej tancerki, filmującej obecnie w ameryce.
- 19 Imię niem. artystki, wyst. w „Matce”.
- 20 Nazwisko i I. lit. imienia ameryk. amanta (z urod. Szwed)
- 21 Największa niemiecka wytwórnia
- 22 Nazwisko ameryk. reżysera.
- 26 Niem. artystka wyst. w film, sensac. i reżyser
- 27 Nazwa popularnej gwiazdy filmowej... KONIA
- 28 Zaimek osobowy
- 31 Inicjały niem. tragika filmowego
- 32 Imię Rosyjsk. artystki wyst. w Berlinie.
- 34 Wschodnie imię kobiece (1001 noc)
- 35 Nazwisko (pis. pol.) 3-ch Sióstr—gwiazd film.
- 36 Nazwa najpow. polk. czasopisma kinematograf.
- 37 Amerykański ekscentryk na drapaczach chmur
- 38 Imię słynnej śpiewaczki Paryskiej
- 39 Miasto w Syberji
- 43 Ekscentryczny komik wytw. FOX
- 44 Imię ameryk. „Vampu”
- 46 Zaimek osobowy
- 48 Gwiazda operetki berlińskiej ostatnio filmu
- 51 Środek, litera imienia i nazwisko niem. „Gwiazdy”
- 52 Imię żeńskie, (jedn. wytw. wiedeńska)
- 54 Imię brata Charlie Shaplina
- 56 Król ekranu niemiecki.
- 57 „TO” po Angielsku.

Za trafne rozwiązanie powyższej krzyżówki redakcja przewiduje nagrodę w postaci aparatu Pathy Baby, który będzie przyznany drogą losowania. Termin nadsyłania rozwiązań: 25 wrzesień b. r.

Szkoła filmowa „KINEMA”.

BEZPŁATNY DWUMIESIĘCZNY KURS SPECJALNY

r o z p o c z ę t y .

Zapisy na nowy komplet przyjmuje sekretariat szkoły **Nowolipki 22 — I-sze piętro.**

Wydawcy: M. Połoniewicz i J. Baumritter.

Red. odpow.: Jan Baumritter.

Kupony ulgowe „Nowości Filmowych”

Nowości Filmowe

Kupon do Kina
„RENAISSANCE”

w POZNANIU

ul. Kantaka 8 — 9.

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po 1 zł.

na wszystkie miejsca i na każdy seans, z wyjątkiem niedziel i świąt

Nowości Filmowe

Kupon do Kina
Teatr Pałacowy
w Poznaniu

Plac Wolności 8.

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po 1 zł.

na wszystkie miejsca i na każdy seans, z wyjątkiem niedziel i świąt.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina
„Colosseum”

w POZNANIU ŚW. MARCINA 65.

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po 1 zł.

na wszystkie miejsca i na każdy seans, z wyjątkiem niedziel i świąt.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina
„Odeon”

w POZNANIU
ul. 27 Grudnia Nr. 14

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po 1 zł.

na wszystkie miejsca i na każdy seans, z wyjątkiem niedziel i świąt.

RADOM

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„CORSO”

w Radomiu

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

1 zł.

Ważny codziennie i na wszystkie seanse bez ograniczeń.

RADOM

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„CZARY”

w Radomiu

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w kasie kinoteatru.

POZNAŃ

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„TEATR PALACOWY”

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

1 zł.

na miejsca I kategorii. Ważny na wszystkie seanse z wyjątkiem premier, niedziel i świąt.

BIAŁYSTOK

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„POLONIA”

w Białymstoku.

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

40 gr.

na wszystkie miejsca.

KRÓLEWSKA HUTA.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„TEATR ŚWIETLYNY”

w Królewskiej Hucie

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w kasie kinoteatru.

KATOWICE

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„APOLLO”

w Katowicach

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w kasie kinoteatru.

PŁOCK

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„NOWOŚCI”

w Plocku.

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych o 50 gr. taniej na I i II miejsca. Ważny codziennie.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„MODERN”

w Białymstoku.

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

1 zł.

na wszystkie miejsca

Kupony ulgowe „Nowości Filmowych”

Warszawa.

Nowości Filmowe
„Szkarłatna Maskę”
(gmach Komedji — Jasna 3).

Upoważnienie

do nabycia 1 biletu ulgowego.
Ważne na wszystkie przedsta-
wienia.

Nowości Filmowe
„Szkarłatna Maskę”
(gmach Komedji — Jasna 3).

Upoważnienie

do nabycia 1 biletu ulgowego.
Ważne na wszystkie przedsta-
wienia.

Nowości Filmowe
Kupon do Kina

„Filharmonja”

Kupon niniejszy daje prawo
do nabycia 2 biletów ulgowych
w cenie po

1 Zł. 50 gr.

Ważny na wszystkie seanse
niewyłączając niedziel
i premjcr.

Nowości Filmowe
Kupon do Kina

„PAN”

Kupon niniejszy daje prawo
do nabycia 2 biletów ulgowych
w cenie po

1 Zł.

Ważny codziennie do godz. 7-ej
z wyjątkiem premier, niedziel
i świąt.

Nowości Filmowe
Kupon do Kina

„Apollo”

Kupon niniejszy daje prawo
do nabycia 2 biletów ulgowych
w cenie po

2 Zł.

Ważny codziennie na wszyst-
kie seanse, nie wyłączając
niedziel i świąt.

Nowości Filmowe
Kupon do Kina
„Nowości”

Kupon niniejszy daje prawo
do nabycia 2 biletów ulgowych
w cenie po

1 Zł. 50 gr.

Ważny codziennie na wszyst-
kie seanse, nie wyłączając
niedziel i świąt.

Nowości Filmowe
Kupon do Kina
„Wodewil”

Kupon niniejszy daje prawo
do nabycia 2 biletów ulgowych
w cenie po

Krzesła 2 zł.

Balkon 1 zł. 50 gr.

Ważny codziennie z wyjątkiem
niedziel i świąt.

Nowości Filmowe
Kupon do Kina

„Światowid”

Kupon niniejszy, który będzie ho-
norowany, jeśli zostanie przedło-
żony do odłączenia w kasie wraz
z nr. „Now. Film.” daje prawo
do nabycia 2 biletów ulgowych
w cenie po

1 Zł. 50 gr.

Ważny codziennie na wszyst-
kie seanse, nie wyłączając
niedziel i świąt.

Nowości Filmowe
Kupon do Kina

„Luna”

Kupon niniejszy daje prawo
do nabycia 2 biletów ulgowych
w cenie po

1 Zł.

Ważny codziennie na wszyst-
kie seanse.

Nowości Filmowe
Kupon do Kina

„Venus”

do nabycia 2 biletów ulgowych
Kupon niniejszy daje prawo
w cenie po

1 Zł.

na wszystkie miejsca i na każdy
seans. W dni świąteczne do 7 w.

Nowości Filmowe
Kupon do Kina

„Muza”

Kupon niniejszy daje prawo
do nabycia 2 biletów ulgowych
w cenie po

1 Zł.

na wszystkie miejsca (za wyjąt-
kiem łóży) i na każdy seans.
W niedzielę i święta do g. 7w.

Nowości Filmowe
Kupon do Kina

„Opieka”

Kupon niniejszy daje prawo
do nabycia 2 biletów ulgowych
w kas e kinoteatru.

Ważny codziennie na wszyst-
kie seanse, z wyjątkiem
niedziel i świąt.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„J a r”

Kupon niniejszy daje prawo

do nabycia 2 biletów ulgowych

w kasie kinoteatru.

Nowości Filmowe
Kupon do Kina

„NOWY”

Kupon niniejszy daje prawo
do nabycia 2 biletów ulgowych
w cenie po

1 Zł.

Ważny codziennie do godz. 7-ej
z wyjątkiem premier, niedziel

Nowości Filmowe
Kupon do Kina

„CORSO”

Kupon niniejszy daje prawo
do nabycia 2 biletów ulgowych
w cenie po

1 Zł.

Ważny codziennie do godz. 7-ej
z wyjątkiem premier, niedziel

Nowości Filmowe
Kupon do Kina

„S o k ó ł”

Kupon niniejszy daje prawo
do nabycia 2 biletów ulgowych
w cenie po

1 Zł.

na wszystkie miejsca i na każdy
seans, prócz sobót, niedziel i świąt.

Nowości Filmowe
Kupon do Kina

„Morus”

SENATORSKA 29.

Kupon niniejszy daje prawo
do nabycia 2 biletów ulgowych
w cenie po

1 Zł.

Ważny codziennie na wszyst-
kie seanse, nie wyłączając
niedziel i świąt.

Nowości Filmowe
Kupon do Kina

„Mignon”

Kupon niniejszy daje prawo
do nabycia 2 biletów ulgowych
w cenie po

1 Zł.

na wszystkie miejsca i na ka-
żdy seans, prócz sobót, niedziel i świąt.

Nowości Filmowe
Kupon do Kina

„Naokoło świata”

Kupon niniejszy daje prawo
do nabycia 2 biletów ulgowych
w cenie po

1 Zł.

na wszystkie miejsca i na każdy
seans, prócz sobót, niedziel i świąt.

Kupony ulgowe „Nowości Filmowych“

Warszawa — Łódź.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„OLIMPJA“

Marszałkowska 114.

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w kasie kinoteatru

Ważny na wszystkie seanse, niewyłączając premier, niedziel i świąt i do ogrodu.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„IRA“

ul. Wolska 3.

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

1 Zł.

Ważny na wszystkie miejsca i każdy seans z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„POLONJA“

róg Żłotej i Żelaznej.

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

60 gr.

Ważny na wszystkie miejsca i każdy seans z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„TOMBOLA“

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

1 Zł.

Ważny na wszystkie miejsca i każdy seans z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„ALBATROS“

ul. Wolska 14.

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

50 gr.

Ważny na wszystkie miejsca i każdy seans z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„CRISTAL“

ul. Żelazna.

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych

w cenie po

1 Zł.

Ważny na wszystkie miejsca i każdy seans z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„BAJKA“

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych

w cenie po

1 Zł.

Ważny na wszystkie miejsca i każdy seans z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„ELDORADO“

Kupon ulgowy bez ograniczenia ilości osób z dopłatą.

1 Zł. od osoby
Ważny codziennie, nie wyłączając niedziel, świąt i premier.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„L a s“

PRAGA, TARGOWA 66.

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych

w cenie po

70 gr.

Ważny codziennie na wszystkie seanse, nie wyłączając niedziel i świąt.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„E r a“

PRAGA, INŻYNIERSKA 3.

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

1 Zł.

Ważny codziennie na wszystkie seanse. W niedziele i święta do godz. 5.

ŁÓDŹ

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„GRAND“

w Łodzi.

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

1 Zł.

na wszystkie seanse nie wyłączając niedziel i świąt.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„REDUTA“

w Łodzi.

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w kasie kinoteatru.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„SYRENA“

w Łodzi.

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

50 gr.

Ważny codziennie na wszystkie seanse, nie wyłączając niedziel i świąt.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„BELLE-VUE“

w Łodzi.

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

60 gr.

Ważny codziennie i na wszystkie seanse bez ograniczeń.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„REKORD“

w Łodzi.

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

60 gr.

Ważny codziennie na wszystkie seanse, nie wyłączając niedziel i świąt.

ŁÓDŹ

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„VENUS“

w Łodzi.

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

40 gr.

Ważny w czwartki i piątki każdego tygodnia.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„FLORA“

w Łodzi.

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

40 gr.

Ważny w czwartki i piątki każdego tygodnia.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„COLOSSEUM“

w Łodzi.

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

30 gr.

Ważny codziennie na wszystkie seanse, nie wyłączając niedziel i świąt.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„CZARY“

w Łodzi.

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

1 Zł.

Ważny do godz. 8-jej wiecz. na wszystkie miejsca codziennie oprócz łóz.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„LUNA“

w Łodzi.

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

1 Zł.

Ważny do godz. 8-jej wiecz. na wszystkie miejsca codziennie oprócz łóz.

Kupony ulgowe „Nowości Filmowych“

Lwów—Bydgoszcz—Grudziądz—Wilno.

LWÓW

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„KOPERNIK“

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

1 Zł. 50 gr.

Ważny codziennie na każdy seans, prócz premier, sobót, niedziel i świąt.

LWÓW

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„LEW“

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

1 Zł. 50 gr.

Ważny na miejsca I kat. co każdy seans, prócz premier, sobót, niedziel i świąt.

LWÓW

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„SFINKS“

w cenie po

80 gr.

Ważny codziennie na miejsca I kategorii, na parterze lub na balkonie niewyluczając niedziel i świąt.

BYDGOSZCZ

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„CORSO“

w Bydgoszczy

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

1 Zł.

Ważny na wszystkie miejsca i wszystkie seanse.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„APOLLO“

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

1 Zł. 50 gr.

na I miejsca na parterze lub na balkonie. Ważny z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„CHIMERA“

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

80 gr.

Ważny codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„GRAZYNA“

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

80 gr.

Ważny codziennie na wszystkich seansach, nie wyłączając niedziel i świąt.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„NOWOŚCI“

w Bydgoszczy

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

1 Zł.

Ważny na wszystkie miejsca i wszystkie seanse, prócz niedziel i świąt.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„MARYSIENKA“

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

1 Zł. 50 gr.

Ważny codziennie na każdy seans, prócz premier, sobót, niedziel i świąt.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„SZTUKA“

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

80 gr.

Ważny na miejsca I kat. na parterze lub na balkonie, codziennie niewyluczając niedziel i świąt.

GRUDZIĄDZ

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„OLIMPJA“

w Grudziądzu

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w kasie kinoteatru.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„KRISTAL“

w Bydgoszczy

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w kasie kinoteatru.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„WANDA“

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

80 gr.

Ważny na miejsca I kat. codziennie, z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„PATAMORGANA“

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

80 gr.

Ważny codziennie na wszystkich seansach z wyjątkiem niedziel i świąt.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„ORZEL“

w Grudziądzu

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w kasie kinoteatru.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„LIBERTY“

w Bydgoszczy

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w kasie kinoteatru na miejscu I kategorii.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„WARSZAWA“

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

80 gr.

Ważny na miejsca I kat. codziennie, z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„PASAŻ“

do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

1 Zł.

Ważny na wszystkie miejsca i każdy seans z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt.

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„APOLLO“

w Grudziądzu

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

1 Zł.

na wszystkich miejscach i wszystkich seansach, nie wyłączając premier i świąt.

WILNO

Nowości Filmowe

Kupon do Kina

„PICADILLI“

w Wilnie

Kupon niniejszy daje prawo do nabycia 2 biletów ulgowych w cenie po

1 Zł.

na wszystkich miejscach i na każdym seansie, z wyjątkiem niedziel i świąt.

TOWARZYSTWO FILMOWE „Excelsiorfilm“.

S-ka. z ogr. odp.

LWÓW

WARSZAWA

KRAKÓW

ul. 3-go Maja 12, tel. 3-13.

ul. Moniuszki 2, tel. 252-64

ul. Jasna 7.

6-letnia Bouboulin.

14-letni R. Poyeun.

Filmy z temi dwiema gwiazdami wzbudzą zawsze Wasz zachwyt.

Pierwszym będzie wielki 12-aktowy dramat

„W sidłach kobiety“.

TOWARZYSTWO FILMOWE
„Excelsiorfilm“

Sp. z ogr. Odp.

WARSZAWA

ul. Moniuszki 2, tel. 252-64.

LWÓW

ul. 3-go Maja 12, tel. 3-13

KRAKÓW

ul. Jasna 7.

„W siódmach kobiet“

(„L'orphelin de Paris“)

Wielki romans detektyw

reżyserii

L. Feuillade'a.

W głównych rolach:

6^{-cio} letnia Bouboulin

i

14^{-to} letni R. Poyeun

